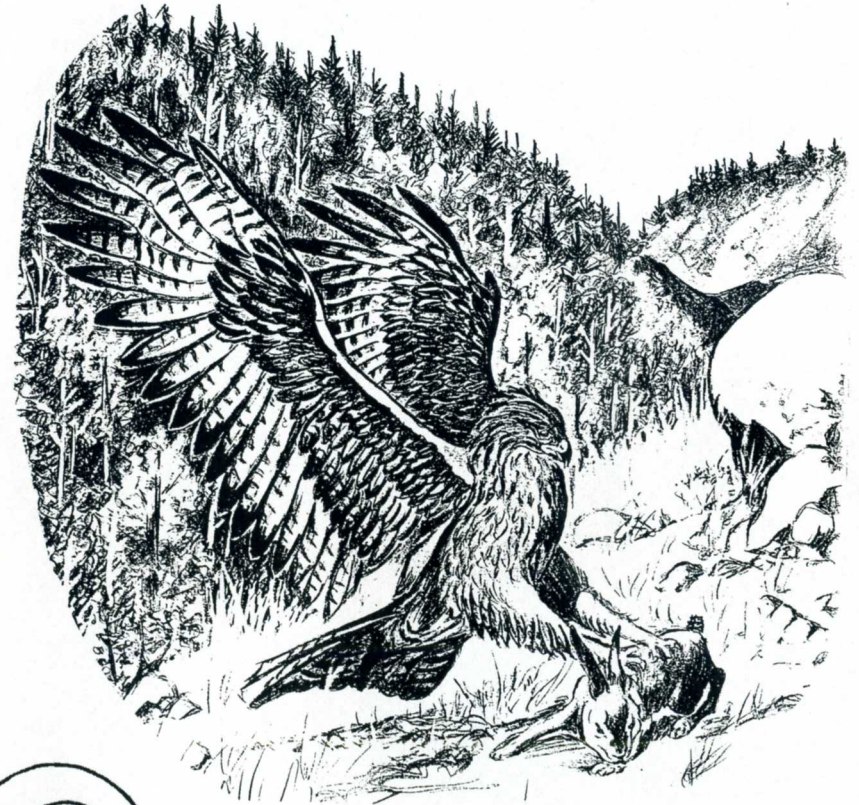

PANDÍON

2000:3 Årg. 16
tidskrift för fågelintresserade

Pandion

Årgång 16

Pandion utges av Frövi fågelklubb. Utkommer 3 ggr. årligen (april, augusti och december). Verksamhetsområde är Lindesbergs kommun.

Medlemsblad för Frövi fågelklubb

Ordf. Tommy Oscarsson,
Odonvägen 4, 711 33 LINDESBERG
Tel. 0581-12348
tommy.oscarsson@mbox303.swipnet.se

Vice ordf. Lennart Sandberg,
Tallbacksgatan 3, 718 33 FRÖVI
Tel. 0581-31573
lennart.sandberg@post.utfors.se

Sekr. Ulla Wallin,
Skolgatan 20, 718 31 FRÖVI
Tel. 0581-33179
wallin.u@telia.com

Kassör. Bo Dahlström, Karlslund,
Ullersäter, 718 92 FRÖVI
Tel. 0581-32213

Övriga: Ulf Edvardsson, Mattias Rudenvall och Tomas Haraldsson.

Försäljningsansvarig:
Mattias Rudenvall,
Norevägen 17 A,
711 32 LINDESBERG
070-6282725
mattias.rudenvall@swipnet.se

Medlemskap i FFK erhålls genom att betala 75:- på pg. 484 16 67-1. Ungdomar 4-16 år 25:-. Familjemedlem 10:-.

Klubbmästare: Ambulerande enl. lista

Klubblokal: IOGT/NTO-lokalen i Blixterboda.

Fågelrapporter skickas till:
Mats Andersson, Hagabergsliden 4,
711 31 Lindesberg
Tel. 0581-16274
058116274@telia.com
eller
Jan-Erik Malmstigen, Skomakargatan 6,
718 33 FRÖVI
Tel. 0581-30252
malmstigen@swipnet.se

Redaktion och distribution för Pandion: Lennart Sandberg, adress se ovan och

Adressändringar anmäler du till:

Bo Dahlström, adress se ovan.

Frövi fågelklubb hemsida:

<http://home3.swipnet.se/~w-33148>

Från ordföranden

Vintermatning av fåglar är något som de flesta vare sig man är fågelskådare eller inte tycker är kul. Att sitta vid frukostbordet på morgonen och se fåglarna inta sina frön ger en viss krydda åt maten. Det är inte många som har det brinnande intresset för fåglar som en skådare har. När våren kommer eller när vintern åter står för dörren väcks intresset hos de flesta människor. Många avnjuter vårens fågelsång och ser det som ett tecken att sommaren är på väg, och när sedan vintern kommer ser man fågelautomater och foderbord komma fram vid var och varannan kåk. Nötpåsar och talgbollar hänger och dinglar i träden och besöks dagligen av mesar och finkar. De flesta tycker då att fåglarna är roliga att titta på, och från köksfönstret följa deras bestyr vid fågelbordet.

Varför skall man då mata fåglar på vintern? Förutom att de är kul att titta på när de far runt vid fågelbordet och knappar i sig frön. Eller för att de är ett sällskap utanför fönstret.

Den enkla anledningen är att fåglarna behöver fett för att klara vinterns kyla. De flyger runt mycket under dagen och på natten när temperaturen sjunker går det åt mycket energi för att hålla kroppstemperaturen uppe. Då är solrosfrön, hampfrön eller talg ett utmärkt tillskott för fåglarna.

Jag brukar tänka att om intresset var lika stort för skådning i fält med kikare som det är för vintermatning av fåglar, så skulle det vara skådare i var och varannan buske. Det skulle vara en rejäl

skjuts framåt för den svenska kartläggningen av fåglar. Tänk vilka möjligheter att upptäcka rariteter det skulle bli om det fanns så mycket folk ute i fält. Drömman går ju, men bara det att det finns ett så stort intresse för att mata fåglar på vintern visar ju på att den stora allmänheten har glädje av fåglarna. Tack vare denna omfattande matning under vintertid så räddas tusentals fåglar undan en säker död.

Redan nu när jag skriver dessa ord i november så börjar det dyka upp en del vinterarter så som sidensvansar som setts lite var stans i kommunen kalasande på rönnbär. De första strömstararna har siktats vid Frövifors och i Ramsberg. Ser man på sökarlarmen så får man hoppas att de larm om tallbitar som kommit kommer att fortsätta. En invasion av tallbit skulle ju inte sitta helt fel i vinter.

Slutligen vill jag önska alla medlemmar en God jul och ett Gott nytt år, och hoppas att alla får ett bra nytt fågelår med många nya upplevelser. Jag hoppas också att vi kan bli fler aktiva inom klubben som vill delta vid våra exkursioner, inventeringar och månadmöten så vi får en stark klubb som kan ha bra koll på våra fåglar i kommunen. Hör gärna av er till någon i styrelsen om ni har några frågor. Vi står gärna till tjänst.

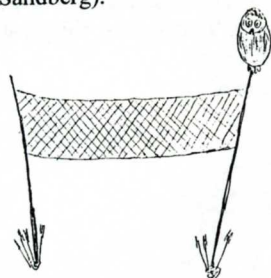
Ringmärkningen 2000

Jan-Erik Malmstigen

Under året genomfördes för 21:a året ringmärkning vid Hagabergs reningsverk som är beläget intill sjön Väringen nära Frövi. Antalet iordninggjorda nätplatser var först tre [gräsmattan (dubbelnät), reningsdammen (två nät) samt "vallen"], från augusti månad ytterligare ett dubbelnät vid reningsdammen. Ringmärkning har pågått perioden 15 april - 15 oktober, dvs exakt sex månader. I allmänhet har endast ett par nätplatser utnyttjats och då i samband med de besök som gjorts på lokalen i samband med "vanlig" skådning. Antalet nättimmar har därför varit genomgående varit lågt, antalet besöksdagar däremot ovanligt många, totalt 77 stycken (se tabell).

Till skillnad från tidigare år var de två näten på gräsmattan inte lika fångstgivande i år. Till exempel fångades endast 19 trädpiplärkor perioden 30.7 - 31.8 vilket kan jämföras med de 305 trädpiplärkor som fångades 1996 under samma period.

Natten till den 30 september provades för första gången nattmärkning med hjälp av bandspelare. Denna metod har framgångsrikt provats på andra håll, denna natt fångades dock inga fåglar. (Andreas Sandberg).

Resultat

Totalt ringmärktes 1073 fåglar av 39 arter (se tabell nedan). Därmed har totalt 13 558 fåglar ringmärkts vid Hagaberg. En ny märkart kunde registreras, nämligen göktyta den 31 juli. Dessutom kan nämnas en kärrsångare den 26 augusti samt inte mindre än tio näktergalar (rekord) vilket kan förklaras av att det i år häckade minst två par på lokalen.

Bästa märkdag blev 31 augusti med 52 fåglar (15 arter) med lövsångare som dominerande arter (10 ex).

Lövsångare dominerade

Lövsångare blev som väntat dominerande art med 185 ringmärkta fåglar. Det motsvarar 17% av den totala fångsten, en siffra som i jämförelse med tidigare år dock måste anses som låg, 1999 låg den till exempel på 41% och 1996 på 30%. Däremot fångades rekordmånga gärdsmygar (15 ex), järnsparvar (107 ex), koltrastar (26 ex) och svarthättor (106 ex).

Framförallt det stora antalet svarthättor och järnsparvar är imponerande. De flesta av svarthättorna fångades från mitten av juli till och med september månad. Förra rekordet låg på 71 fåglar och gjordes år 1996, ett år då totalt 3043 fåglar ringmärktes. Flest svarthättor, 12 ex, ringmärktes den 26 augusti. Flest järnsparvar fångades i september månad, som mest 18 ex den 15.9. Sista järnsparven ringmärktes den 3 oktober.

Tidigare rekordet av svarthätta gjordes även det 1996 och låg på 85 fåglar.

Tabell.

Fångstsinsats Hagaberg 15.4 - 15.10 2000. Antal märkdagar och nättimmar per månad och totalt.

	Apr-maj	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Totalt
Antal dagar	18	5	19	17	13	5	77
Antal fåglar	55	22	202	507	267	20	1073
Antal nättimmar (nt)	76,5	26,5	116	222	166	40	647
Antal fåglar/nt	0,72	0,83	1,74	2,28	1,61	0,50	1,66

Egna kontroller (märkta 1999 och äldre)

Totalt kontrollerades tolv fåglar (4 talgoxar, 3 trädgårdssångare, 2 blåmesar samt vardera en av koltrast, entita och bofink). Den äldsta kontrollen var en trädgårdssångare som var märkt den 10 maj 1996 och som kontrollerades den 22 maj. Denna fågel kontrollerades även den 4 juli förra året på samma lokal.

Återfynd och främmande kontroller

Inte mindre än sex kontroller finns från årets ringmärkning. Av dessa har svar erhållits från samtliga utom en, det gäller en koltrast som kontrollerades den 1 augusti med en dansk ring. En mycket trevlig kontroll var den *trastsångare* som fastnade i nätet den 17 maj. Fågeln var märkt vid Hornborgasjön den 3.8 1999. Dessutom finns två främmande kontroller. Se tabell återfynd.

Antal ringmärkta fåglar Hagaberg 2000

Göktyta	1
Trädpiplärka	19
Sädesärta	8
Gärdsmyg	15
Järnsparv	107

Rödhake	78
Näktergal	10
Blåhake	4
Rödstjärt	2
Buskskvätta	1
Koltrast	26
Björktrast	5
Rödvingetrast	9
Taltrast	9
Sävsångare	35
Kärssångare	1
Rörsångare	96
Årtsångare	25
Törnsångare	45
Trädgårdssångare	59
Svarthätta	106
Grönsångare	1
Gransångare	7
Lövsångare	185
Kungsfågel	10
Grå flugsnappare	3
Svartvit flugsnappare	3
Entita	5
Tallita	3
Svartmes	1
Blåmes	29
Talgoxe	55
Nötväcka	1
Törnskata	4
Bofink	23
Grönfink	17
Grönsiska	4
Gråsiska	2
Sävsparv	59

Totalt 1073

Återfynd och främmande kontroller:

I återfyndslistan används följande symboler:

x	Funnen död
v	Kontrollerad av ringmärkare
+k	Dödad av katt

Järnsparv

1EJ 13690	1K	99-09-05	Örebro, Venan
	v	00-04-21	Frövi, Hagaberg
	v	00-09-10	Frövi, Hagaberg
1EJ 49292	1K	00-09-02	Hudiksvall, Reffelmansviken, Hälsingland
	v	00-09-17	

Koltrast

4368995	1K hanne	00-08-15	
	x	00-08-16	Mariedals dagis, Frövi

Rörsångare

BB 19935	2+	96-08-01	
	+k	00-05-10	Kungsbacka, Halland
BL 76042	1K	98-07-30	Söderfjärden, Södermanland
	V	00-07-03	

Trastsångare

3477718	00	99-08-03	Tåkern, Östergötland
	v	00-05-17	

Lövsångare

BP 79000	1K	99-09-09	Kvismaren, Närke
	V	00-07-28	

Talgoxe

2KC 59814	2+ hanne	98-10-01	
	x	98-11-12	Vanneboda, Frövi

Sävspärv

1EG 68575	1K hona	99-08-29	
	v	99-11-18	Lot-Et-Garonne, Frankrike

Rördrommen i Lindesbergs kommun 2000

Mats Andersson

Inledning

Rördrommen var av SOF (Sveriges Ornitologiska Förening) under 2000 utsedd till riksinventeringsart. Ett upprop fanns i Pandion 2000:1. Bakgrund till inventeringen, historik och tidigare förekomst i Lindesbergs kommun fanns även i samma nummer av Pandion (Andersson, M. Rördrom, sid 5-9).

Material

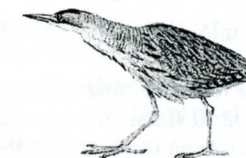
Inför denna inventering gjordes alltså ett upprop i Pandion om inrapportering av observationer av rördrommar under häckningstiden 2000. Ingen aktiv utdelning av lokaler till inventerare skedde. En bedömning gjordes att samtliga kända lokaler var lika med sådana som ändå skulle besökas flitigt under rördrommens häckningstid. Med tanke på rördrommens val av häckningslokal så finns knappast många fler lämpliga lokaler i kommunen. Flera av de viktigaste lokalerna besöktes också flitigt och man kan anse att majoriteten av rördromslokaler blev väl besökta och av flertalet personer. Ett problem var dock inrapporteringen, endast en person rapporterade enligt upproppet! Materialet har i stället fått inhämtas från Jan-Erik Malmstigens hemsida på Internet, under "Aktuella observationer". Jag vill passa på att tacka Jan-Erik för insamling och inmatning av dessa uppgifter, vilket har förenklat och påskyndat sammanställningen av materialet. Däremot är observationsmaterialet av sådan art att endast uppgifter finns huruvida arten är hörd eller observerad. Inget annat finns noterat.

Resultat

Totalt hördes åtta rördrommar från lika många lokaler. Samtliga lokaler är sedan tidigare kända. Därutöver sågs en fågel sträcka vid en lokal (Albäck-sån/Råsvälen). Rördrommarna noterades under perioden 9 april till och med 9 juli. Lokalerna redovisas nedan.

Vid tre av lokalerna Ullersättersviken/Hagaberg, Sörbysjön och Österhammarssjön observerad eller hörd under hela häckningsperioden vid flera tillfällen. Vid Sörbysjön dessutom 2 ex, varav en hörd, 13 maj. Dessa torde kunna anses vara häcklokaler. Övriga sannolika häcklokaler är Hultasjön, Kött-sjön och möjligen Finnåkerssjön. På övriga lokaler där den hördes är bedömningen mer osäker med avseende på häckningsstatus.

En sammanfattning och uppskattning av antalet par i kommunen hamnar på mellan 5 och 10 par årligen. Denna uppskattning torde vara rimlig med tanke på att några tidigare kända lokaler saknas i årets rapporter (t.ex Gällingen, ytterligare någon lokal i anslutning till Väringen och lokaler söderut efter Arbogaån).

Lokaler med rördrom 2000:

Ullersättersviken/Hagaberg (16.4 – 9.7) 1 ex 9.7 (JEM), hörd 9.5 (JEM), hörd 2.5 (JEM, SOE), 1 ex 19.5 (UWN, IBE), hörd 28-29.4 (JAN), 1 hörd 16.4 (JEM).

Sörbysjön (9.4 – 26.6)

Hörd 26.6 (THN), hörd 10.6 (SOE mfl), hörd 3.6 (AFL), hörd 20.5 (UWN, mfl), hörd 8-14.5 (JEM, mfl) samt 2 ex (1 hörd) 13.5 (UWN, IBE), 1 ex 7.5 (IBE, UWN), 1 hörd 12-16.4 (SOE mfl), 1 hörd 9.4 (UWN, IBE).

Österhammarssjön (15.4 – 25.6)

Hörd 25.6 (AFL), hörd 11.6 (JEM, AFL), hörd 15.5 (AFL), hörd Österhammarssjön 11.5 (AFL), hörd 1-3.5 (SLA, mfl) samt 1 ex 7.5 (IBE, UWN), hörd 30.4 (SOE, mfl), hörd 20-21.4 (SLA, mfl), 1 hörd 10.4 (MRL) samt 15.4 (UWN, IBE).

Sjömosjön

Hörd 17.6 (SLA).

Albäckån/Råsvalen

1 ex str.(S) 15.5 (JEM, MAN).

Hultasjön

Hörd 23.4 (TON), hörd 12-14.5 (MAN).

Finnåkerssjön

Hörd Näset/Finnåkerssjön 30.4 (SLA), hörd Finnåkerssjön 19.4 (SLA).

Köttsjön

1 hörd 7/5 (MGN), 1 hörd 23.4 (UWN, IBE).

Sällingesjön

1 hörd 11.4 (MRL).

Rapportörer:

AFL = Anders Forsell, IBE = Inga-Britt Eriksson, JAN = Jerry Andersson, JEM = Jan-Erik Malmstigen, MAN = Mats Andersson, MGN = Malin Green, MRL = Mattias Rudenvall, SLA = Sven Larsson, SOE = Sven-Olof Eriksson, THN = Tomas Haraldsson, TON = Tommy Oscarsson, UWN = Ulla Wallin.

FISKGJUSE

Fiskgjusen är utsedd som inventeringsart av SOF år 2001.

Mer information om detta kommer i nästa nummer av Pandion.

Vi är redan nu intresserade av att få veta om du känner till några fiskgjusebon såväl sådana som används nu eller har använts. Har du några intressanta uppgifter så vänd dig till Mats Andersson 0581- 162 74 (e-post 058116274@telia.com)

Översvämningen vid Näset hösten 2000, vadarna blev ett minne för livet.

Jan-Erik Malmstigen

"Efter många års skådande i trakten kan jag utan tvekan påstå att något motsvarande har jag inte upplevt". Så skriver en av våra medlemmar på klubbens egen mailinglista på Internet. Juli månads stora regnmängder medförde att vi fick stora översvämningar på flera platser i kommunen. En av dessa platser var Näset i nordöstra delen av Finnåkerssjön och vadarna var inte heller sena att reagera på dessa nyetablerade rastlokaler.

Det började med ett telefonsamtal på min mobiltelefon den 20 juli. Det var Sven Larsson, som berättade att han stod vid Näset och räknade in en massa arktiska vadare vid en enorm översvämning söder om pumphuset, bl.a. 110 kärnsnäppor och åtta spovsnäppor. Själv hade jag tyvärr ingen möjlighet att åka dit (p.g.a. jobbet), men ringde istället till Tomas Haraldsson, som jag visste var ledig och han begav sig genast dit. Förutom alla vadare denna dag hördes även en vaktel.

Lokalen följdes sedan upp av Sven Larsson i stort sett dagligen t.o.m. den 2 augusti. Antalet vadare varierade såväl art- som individmässigt under denna period med tolv spovsnäppor som toppnotering (se tabell sid 70). En adult dvärgmåsarastade intill vägen nedanför Mon den 24 juli och bland övriga obsar kan nämnas en rastande ung storskarv den 22 juli samt en rekordflock på 46 grågäss den 21 juli. Men det skulle komma mera!

Södra gården

Själv blev det inte av att jag besökte Näset denna period. Vid Nederby (Södra

gården) öster om Fellingsbro hade nämligen Arbogaån samtidigt svämmat över sina bräddar och framför allt en ärtodling utgjorde här en stor dragningskraft på allehanda vadare. Jag prioriterade då denna lokal och bland annat var det spovsnäpporna som tilldrog sig mitt intresse. Redan den 17 juli hade Sven-Olof observerat fem spovsnäppor vid Sjömosjön och vid Nederby sågs nu som mest sju individer tillsammans med ett stort antal övriga vadare, t.ex. 500 tofsvipor, två kustpipare den 26 juli samt en myrspov samma dag. Det var ganska svårt att få grepp om alla fåglar i den höga vegetationen, såväl antal som till art men det hände alltid någonting och det var spännande dagar.

Tillbaka till Näset

Sven åkte sedan hem till Karlstad i början av augusti men var tillbaka till Finnåker och Näset igen med början den 11 augusti. Det visade sig att översvämningen vid Näset höll i sig och området kryllade av fågel. Som mest sträckte sig översvämningen från pumphuset i norr till vägen som går från Mon ner till själva Näset. Det "hetaste"

området var dock ett mindre fält som låg i träda och som därför blev en utmärkt vadarstrand och som blev allt större i omfång i takt med att vattnet sakta drog sig undan. Hit kon-centrerades vadarna och de var mycket lätta att studera. När fåglarna inte ras-tade på "vadarstranden" uppehöll de sig dolda på åkern inne i liggsåden (i huvudsak korn). Framförallt gällde detta brushanarna som i stora flockar sågs svisca förbi för att i nästa ögonblick försvinna in i vegetationen.

Toppveckan

Antalet vadare ökade nu för varje dag. Inte mindre än 20 arter vadare sågs under perioden. Området besöktes dagligen fram till och med den 24 augusti och därefter ytterligare tre dagar denna månad. Perioden 16 - 23 augusti blev den "hetaste" med rekordsiffror för flera arter vadare. Den 26 augusti skriver Sven på mailinglistan;

"Vattnet har nu dragit sig tillbaka i stort sett helt. Endast ett mindre fält vattenfyllt, det verkar som det blivit stopp i avrinningen någonstans. Änderna har försvunnit. Det finns dock fortfarande en hel del vadare kvar i området även om siffrorna är låga i jämförelse med tidigare rekordsiffror".

Den 31 augusti besökte jag själv området för sista gången. Nu fanns endast en liten fuktig fläck kvar, där rastade nu ett 60-tal brushanar och sju kärnsnäppor bland annat.

De sex veckorna i juli - augusti blev förstas högtidsstunder för de av klubbens medlemmar som sökte sig till detta fågeleldorado. Här följer några citat från klubbens mailinglista;

- "Fa... också att jag inte varit där tidigare!! Jag måste bara säga att det var ett av mina starkaste fågelupplevelser i den här kommunen".
- "Otroligt vad änder!! Oj oj oj oj... Det var knappt så man trodde sina ögon när jag kom till Näset idag på eftermiddagen"
- "När jag försiktigt ställde upp tuben fick jag in ett av de häftigaste synfälten jag sett här hemma på länge.....Helt sanslöst!! Jag har nog aldrig varit med om något liknande på hösten varken vad det gäller arter och antal".
- "År 2000 kommer jag att i första hand minnas för att julafton inföll under en hel månad i juli-augusti".

Några kommentarer till ett urval arter som sågs perioden 20 juli - 31 augusti.

Storskarv: 1 juv 22.7 samt 5 ex str. (N) den 29.7.

Grågås: Stora flockar iakttogs under perioden, som mest 46 ex den 21.7 vilket samtidigt är kommunrekord.

Kricka: 22 - 24.8 rastade inte mindre än 1700-1800 exemplar. Flockar >1000 ex har aldrig tidigare observerats i kommunen.

Årta: 2 ex den 22.8. Höstobsar av årta är mycket ovanligt hos oss.

Havsörn: 1 ex (2K) den 21.8.

Vaktel: Hörd 20.7 - 2.8.

Större strandpipare: Regelbunden rastare perioden 2.8 - 31.8 med som mest 28 ex den 16.8. Aldrig tidigare har så många större strandpipare observerats i kommunen. Även vid Sjömosjön har ovanligt många större strandpipare observerats, den 14 augusti sågs t.ex. 25 exemplar (SOE).

Kustpipare: 1 ex str.(S) 21.7, 18 ex str.(S) den 20.8 och samma dag rastar en gammal fågel. Denna fågel stannar kvar på lokalen t.o.m. den 23.8.

Kustsnäppa; 1 juv 19.8 - 22.8. Detta är första fyndet av en långstannande individ i kommunen.

Spovsnäppa. De många spovsnäpporna får nog anses som en av de roligaste händelserna. Toppnoteringen 30 ex uppnåddes den 22.8.

Kärnsnäppa: Även kärnsnäpporna uppträdde i ett antal som aldrig tidigare förekommit hos oss. Hundraflockar sågs under några dagar, som mest räknades till 155 ex den 20.8.

Brushane: Samtidigt med kärnsnäpporna sågs också de största brushaneflockarna, som mest 320 ex den 20.8.

Småspov; 1 ex den 22.8.

Havstrut: Totalt fyra fynd.

Silvertärna: 4 ex str.(S) den 20.8.

Se vidare tabell sid 70

FÅGELCIRKLAR I VÅR ?

Om det finns intresse skall vi försöka ordna en fågelcirkel i vår. Vi har tänkt oss en ren nybörjarcirkel och målet är att lära oss sången hos några av de vanligaste fåglarna. Vi kommer även att gå igenom vad olika delar på fågeln kallas så det blir lättare att läsa en fågelbok. Vi anpassar naturligtvis kursen efter era önskemål.

Den andra cirkeln vi tänkt oss skall behandla lite svårare saker som lockläte.

Varför hörs det så mycket överflygande vinterhämling i Ramnäs men inte i Frövi. Detta tänkte vi ändra på.

Intresserad kontakta Lennart Sandberg 0581 - 315 73 (adress finns på omslagets andra sida)

Översvämningen Näset/Finnåkerssjön hösten 2000

	20.7	21.7	22.7	23.7	24.7	25.7	28.7	29.7	30.7	1.8	2.8	6.8	11.8	12.8
Svarthakedopping														
Skäggdopping											1juv			
Storskarv	§		1juv					5 N						
Häger			5			3								
Sångsvan														
Grågås		46		13	13	13	15	15	15	16	1	21	11	21
Kanadagås	30		92	149		130	142	149	148	154	174	140	74	371
Bläsand							1par	1par					6	9
Kricka												9		140 S
Gräsand														18
Stjärtand														6
Ärta														
Skedand														
Brunand							1par	1par	1par	1m2f				
Vigg		8	8		2	9	9	15		7	6	10		
Knipa				4				8		8		22	25	34
Vaktel	h			h		h			h	h				
Sothöna														
Trana									49			11	185	
M strandpipare													1	1
S strandpipare											1		2	12
Ljungpipare			2											
Kustpipare		1 S												
Tofsvipa														
Kustsnäppa														
Småsnäppa	2	2												2
Mosnäppa	4				2	3	1	1					2	3
Spovsnäppa	8	12												
Kärnsnäppa	110	30	7		10									3
Brushane						2					1		5	23
Enkelbeckasin														
Storspov									7					
Småspov														
Svartsnäppa	1					1							1	3
Rödbena														
Gluttsnäppa	4		3		13	8			2		11		12	18
Skogssnäppa														
Grönbena	45		8		16	38	2	8			5		8	8
Drillsnäppa			2		3									6
Dvärgmås					1ad									
Skrattmås	350							80 S						
Havstrut			1	2								1 S		
Silvertärna														

	13.8	14.8	16.8	17.8	18.8	19.8	20.8	21.8	22.8	23.8	24.8	26.8	27.8	31.8
Svarthakedopping		1juv			1juv	1juv	3juv	3juv	3juv	3juv	1juv			
Skäggdopping														
Storskarv														
Häger			1	1		1			2				10	8
Sångsvan						2	4	2	3	3	4	5		6
Grågås	21			18	18		15	10	16 str					
Kanadagås	304	230	350	185		400	70 x		70					ca100
Bläsand	9		25	36		18	31	30	60	>25	60			
Kricka	150		100	140	120	450	500	250	1700	1000	1800	40	72	
Gräsand	32			120		150	150 x		30	300	50	12	6	
Stjärtand	3		6	10	5	10	3	10	10	12	12		2	
Ärta										2				
Skedand									9	7		6		
Brunand	1f						1m	1par	1par					
Vigg		3	5	12	5	6		4	5	8				
Knipa	44	50	40	50	53	35	44	80	60	40	20	13		
Vaktel														
Sothöna		2juv		1juv				1juv						
Trana			175							60				160
M strandpipare	3													
S strandpipare	8	8	28	20	20	25	26	27	20	25	11	7	15	3
Ljungpipare			25			36 S	112		hörd				2	
Kustpipare							1 ad	1 ad	1 ad	1 ad				
Tofsvipa		15				68			35			2	110	66
Kustsnäppa						1juv	1juv	1juv	1juv					
Småsnäppa								2	3	4	2	2	1	
Mosnäppa	1		2			3		3	2	3	14	3	1	2
Spovsnäppa				4	12	12	20	22	30	14	1			
Kärnsnäppa	3	3	30	55	63	120	155	>100	>100	50	20	12	8	7
Brushane	26	25	50	90	75	200	320	>150	>150	60	50	105	74	60
Enkelbeckasin		10	6	40 e			1			5 x	2	20	18	8
Storspov				4			1	1						
Småspov										1				
Svartsnäppa	5		3	10	7	8	3	3	3				10	3
Rödbena			2	2	2	8	5	10	5	5			2	2
Gluttsnäppa	31		20	55	30	45	20	20	20	40	20	40	13	1
Skogssnäppa									1				1	1
Grönbena			e	15	10	30	22	20	20	12	5	11	6	
Drillsnäppa	6			7		2	3	2	2		1	4	3	1
Dvärgmås														
Skrattmås		1juv	1juv						33 V					
Havstrut								1						
Silvertärna							4 S							

European Birdwatchday

Tommy Oscarsson

Helgen den 30:e september och 1:a oktober så var det åter dags för Birdwatch. Det här året var det de europeiska länderna som var ute och räknade fågel. Vartannat år är det World Birdwatchday och vartannat European Birdwatchday. Vi hade söndagen som räkningsdag med bemanning av elva lokaler. Antal deltagare var 14 en bra uppslutning. Räkningsdagen brukar vara mellan kl 06.00-12.00, men på grund av den envisa dimman så utökades stopptiden med en timme till kl 13.00. Ny lokal för inventeringen var Gammelbo-flygfält som jag hoppas kan vara bemannad fler år. En lokal som kan ge mycket vid rätt tillfälle.

Vädret

Temperaturen låg runt +4-5 grader på morgonen och det var nästan vindstilla. En tät dimma ville hålla sig kvar till framåt tio tiden på förmiddagen på de flesta lokaler. I de norra kommundelarna kom dimman från och till under nästan hela räkningsdagen. Framåt middagstid tittade dock solen fram på sina håll.

Resultat

Totalt räknades 7907 individer av 82 arter, ett godkänt resultat med tanke på vädret som gjorde skådningen svår på morgonen. Som en jämförelse så noteras förra året 8769 individer av 83 arter. Då var åtta lokaler bemannade med tio observatörer.

Se **tabell 1** för siffror för varje lokal.

Tre nya arter noterades

Lärkfalk 1 ex Storåbadet (sen obs.)

Kungsfiskare 1 ex Hagaberg

Snatterand 1m i Sjömosjön, samt 1 par i Dammen-Gammelbo.

Totalt har det setts **115** arter sen Birdwatch startade. 110 arter t.o.m. 1999 som jag skrev förra året är fel. Skall vara 112 arter.

I Sverige räknades ca 1 miljon individer av 203 arter. Dominerande som art blev bo/bergfink med över 800 000 individer. Vi i Sverige noterade flest antal fåglar i hela Europa. Det berodde troligen på det massiva sydsträcket av bo/bergfink. Västmanland hade utmanat Närke under helgen med vilket landskap som kunde räkna in flest arter. Segrare ur den striden gick vi i Västmanland till allas vår glädje.

Fåglar ett urval

Albäcksån: En ropande kattuggla på morgonen samt 105 tofsvipor.

Gammelbo-flygfält: Ett par snatterand.

Storåbadet: En lärkfalk, 12 skäggmesar, 10 stjärtmesar, två hämplingar, 10 mindre korsnabbar.

Näset-St.Lindesjön: En ropande kattuggla.

Hagaberg: 4 storskarvar, 1 brun kärrhök, 1 vattenrall hörs, 1 kungsfiskare, 30 järnsparvar, 1 gransångare, 10 skäggmesar, 5 stjärtmesar.

Rynninge-Fänninge: 110 tofsvipor, 3 dubbeltrastar, 5 steglits.

Österhammarsjön: En havsörn, 53 ljungpipare.

Sotaren-Väringen: 15 storskarvar, 13 viggår, 1 skärpiplärka, 1 nötkråka.

Sörbysjön: 150 ringduvor, 2 tofsmesar.

Sällingesjön: En havsörn, samma som sågs vid Österhammarsjön, 22 hämplingar.

Sjömosjön: 7 storskarvar, 1m snatterand, 1f blå kärrhök, 100-talet sånglärsånglärkor, 4 stjärtmesar, 1 varfågel.

Tio i topp

Bo/Bergfink	1294
Ringduva	617
Kanadagås	596
Kaja	581
Björktrast	430
Grönfink	389
Tofsvipa	387
Grönsiska	340
Gräsand	304
Kråka	296

Av de bestämda bo- och bergfinkarna så sågs något fler bergfinkar, men med 930 obestämda så är det svårt att sia om vilken av arterna som dominerade.

Noterbart är att arterna stare, trana, sädgås och gulspurv inte var med alls på tio i topp listan i år vilket de var förra året. Bland annat noterades förra året 363 sädgäss mot en enda i år. Även tra-

norna lyste med sin frånvaro med endast två ex mot fjolårets 431. Rovfåglaorna räknades till 30 ex av sju arter mot fjolårets 100 ex av elva arter, alltså inte heller någon bra dag för rovfåglar. Trots att årets Birdwatch inföll på nästan samma dag så var fåglarna färre. Tofsvipan där emot hamnade för första gången på tio i topp listan. Kul för en art som minskat i vårt odlingslandskap. Det antal som observerades under Birdwatch säger kanske inte så mycket om hela artens bestånd men man kan ju alltid hoppas att siffrorna återspeglar ett lyckat häcknings år. Det verkar som fåglarna har börjat flytta tidigare i år. Kanske beror det på det milda vädret som vi haft under hösten eller på den regniga sommaren. Milt väder brukar ju göra att de stannar kvar längre men så verkar inte vara fallet i år. Eller också har inte höststräcket kommit igång än p.g.a. det milda vädret. Den enkla anledningen är kanske bara att de längtade bort från allt regn och drömde om soligare trakter. Tre lokaler slog i varje fall nytt rekord i antal sedda arter nämligen Hagaberg, Storåbadet och Österhammarsjön. Kul med den kungsfiskaren som sågs vid Hagaberg. I somras sågs också en vid Hagabergs reningsdammar. Om det är samma individ vågar jag inte spekulera i.

Eftersom hela helgen innefattade Birdwatch så kan en del arter nämnas som sågs utanför räkningsdagen.

I Rabostan utanför Frövi sågs på lördagen 1m mindre hackspett. Under söndagen observerades tre stenknäckar i Rynninge och en vitkindad gås låg i Finnåkerssjön, samt en sträckande trädpiplärka i Sällinge. Väl mött nästa år.

Samtliga observatörer skall ha ett stort tack.

